

In the article the specific of introduction of the indirect broadcasting is described in the context of deeds of P. Mohyla; semantics of verbal introductory lexemes is found out and facilities of joining of representativion suggestions are analysed. It is well-proven that in to officially business styles of the XVII v. were saved lines of old Ukrainian language and the features of the living folk broadcasting are traced.

Key words: *officially business style, indirect language, introductory words, allied facilities.*

УДК 811.161.2:81'373.2

Торчинський М. М.

ВЛАСНІ НАЗВИ ЯК СКЛАДНИКИ АКТИВНОГО І ПАСИВНОГО СЛОВНИКА

Серед опису стилістичних властивостей власних назв чільне місце займає характеристика сфери вживання власних назв, яка передбачає аналіз досить різнопланових особливостей, пов'язаних із побутуванням пропріальних одиниць у мовному середовищі, зокрема за їх належністю до мови чи мовлення, офіційністю чи неофіційністю використання, функціонуванням під час урочистих актів або у повсякденному спілкуванні, частотністю та ступенем відомості найменувань [3, с. 167]. Розгляд цього питання і особливо достовірність висновків безпосередньо залежать від того, перебуває власна назва у складі активного чи пасивного словника, що, у свою чергу, визначається ментальними атрибутами онімної лексики.

Загальновідомо, що лексика будь-якої мови, зокрема й української, розмежовується на *активну* („Активний словник – основна з погляду вживаності частина лексики, що постійно й вільно функціонує в різних сферах суспільного життя” [4, с. 13]) і *пасивну* („Пасивний словник – частина лексики, що мало або зовсім не вживається у повсякденному мовному спілкуванні, але зрозуміла носіям певної мови” [4, с. 482]). Безумовно, така градація проводиться і серед власних назв, які, проте, мають певні диференційні особливості щодо такого розподілу, однак в цілому підпорядковуються загальним законам, серед яких основним можна вважати використання лінгвостатистичних та соціолінгвістичних методів, а також з'ясування ментальних ознак (місця онімів у людській свідомості в цілому та пам'яті окремої людини).

Як зазначає О. Ю. Карпенко, „ментальне буття мовного ономастикону реалізується у сукупності ментальних лексиконів усіх носіїв даної мови. Кожен ментальний лексикон (чи пам'ять кожної людини, кожне мовне та сприймаюче я) утримує лише певну частину

мовного ономастикону, у якому є власні назви, відомі: 1) всім носіям мови, 2) певній більшій чи меншій групі носіїв мови, 3) локальним групам (мешканцям даного села, даної частини великого міста) носіїв мови. У кожному ментальному лексиконі знаходиться стільки онімічних концептів, скільки власних назв знає дана людина. Ця сукупність, індивідуальний ономастикон, організується у кілька фреймів” [1, с. 137].

Дослідниця виокремлює дев'ять таких фреймів: антропонімічний, топонімічний, теонімічний, ергонімічний, космонімічний, зоонімічний, хремагонімічний, хрононімічний та ідеонімічний, причому „кожен ономастичний фрейм у кожній мові включає до свого складу три скрипти – реальний, віртуальний та сакральний” [1, с. 137].

Основним вважається антропонімічний індивідуальний фрейм, який складається з чотирьох кіл. Найближче коло становлять наймення членів своєї родини, близьких друзів (зазначається, що рідні часто іменуються апелятивами на позначення спорідненості). До другого кола входять наймення людей, яких власник ментального лексикону знає особисто. Тут основними репрезентантами концептів є саме антропоніми: імена, імена по батькові, прізвища, інколи (позаочі) прізвиська однокласників, однокурсників, співробітників, сусідів, колег за фахом тощо. Третє коло індивідуального антропонімічного фрейму складають наймення історичних осіб. Четверте, останнє коло індивідуального ментального лексикону складають антропоніми, що цей ментальний лексикон оточують, але до нього не входять, тобто це – потенційні члени ментального лексикону, безденотатні антропоніми, яких носій ментального лексикону або взагалі не знає, або не знає, але може ідентифікувати як антропоніми за їх структурними прикметами, або знає, але відокремлює від конкретних носіїв [див.: 1, с. 138–168].

Сакральний скрипт індивідуального антропонімічного фрейму теж розподіляється поміж усіма чотирма його колами. До першого належать власні назви, причетні до виникнення релігії, яку визнає певна людина. У другому колі сакрального антропонімічного скрипту знаходяться (тільки для людей, що сповідують певну релігію) освячені цією релігією її діячі, подвижники, мученики, що не належать до найвпливовіших. У третьому колі – імена всіх освячених різними конфесіями людей, якщо власники ментальних лексиконів до цих конфесій не належать. Четверте, потенційне, коло – незнані сакральні імен, які належать до антропонімічного фрейму [див.: 1, с. 168–171].

Між компонентами топонімічного фрейму встановлюються відношення, які носіями мови осмислюються „за: 1) територією (об'єкти, носії назв, є суміжними, близькими, далекими, належать до однієї чи різних етнічних територій); 2) розмірами (дуже великі, великі, менші, зовсім малі); 3) типом об'єктів; ... 4) знаністю, що часто пов'язується з

символічністю; 5) мовною формою (назви схожі – несхожі, прозорі – непрозорі, одноструктурні – різноструктурні, виразно рідномовні – виразно чужомовні)” [1, с. 171–172]. Звичайно, окремі вказані ознаки топонімів є підставою для їх розгляду в інших типологіях (наприклад, пов’язаних з розмірами, поширенням, етимологією тощо), однак більшість із них має безпосередній зв’язок із функціонуванням. Передусім розрізняються три типи фреймів: 1) загальномовний; 2) територіально-корпоративний, що належить мешканцям території, де діє певна топонімічна система; 3) індивідуальний, що належить певному ментальному лексикону певної людини [див.: 1, с. 172].

В індивідуальному (як і в територіально-корпоративному) фреймі виокремлюються шість кіл: найближче коло, що безпосередньо оточує Я – володаря ментального лексикону (так звана мала батьківщина), суб’єктивно з ним найміцніше пов’язане і тому найліпше йому відоме; найвіддаленіше потенційне коло, якого носій ментального лексикону взагалі не знає, але щоразу щось із нього пізнає чи щось туди відправляє, а також територіальна топонімічна система, топонімія рідної країни, закордоння, вигадана топонімія – як авторська, так і сакральна [див.: 1, с. 173–194].

В індивідуальному теонімічному фреймі найближче коло складають виключно реальні оніми (те, що людина любить, тримає не тільки в ментальному лексиконі, а й у серці). Друге теонімічне коло – наймення богів, міфічних істот, взагалі культові власні назви, що складала віру предків певного етносу, зокрема антична міфологія. Третє індивідуальне теонімічне коло обіймає оніми, що стосуються чужих вірувань, яких не сповідує і не сповідував раніше певний етнос чи конкретний представник цього етносу. Невідомі теоніми, які, проте, потенційно можливі для ознайомлення з ними мовців, складають четверте коло [див.: 1, с. 194–208].

У кожної людини є і перше ергонімічне коло, до якого належать назви: 1) навчальних закладів; 2) установ, підприємств, заводів, де працює людина; 3) громадських, політичних, спортивних організацій, з якими пов’язане життя людини; 4) церков, молитовних домів та інших релігійних інституцій, якщо людина вірує; 5) театрів, кінотеатрів, у які любить ходити людина; 6) спортивних установ, клубів, якщо людина є спортсменом чи уболівальником; 7) найближчих чи найулюбленіших крамниць, майстерень, перукарень та салонів краси, яким людина віддає перевагу; 8) найулюбленіших ресторанів та кафе, куди часто навідується людина. Друге коло ергонімічного фрейму складають назви організацій, об’єднань, які людина відвідала особисто, однак у сферу своїх усталених інтересів не включила. Третє коло індивідуального ергонімічного фрейму складають назви тих організацій, про які людина чула, знає про їх

існування, але особисто з ними не стикалася. Четверте (величезне) індивідуальне коло ергонімів – назви, яких людина не знає [див.: 1, с. 208–221].

У зоонімічному фреймі перше коло складають клички домашніх (рідше – диких) тварин, що є власністю індивіда чи його родини; друге коло – наймення собак, котів, коней, папуг та іншої живності, з якою людина познайомилась у друзів та знайомих, у сусідів, у зоопарках чи цирках. Третє коло – уславлені історією, віруваннями чи літературою зооніми [див.: 1, с. 223–224], а четверте, за аналогією до попередніх фреймів, складають потенційно наявні клички тварин.

Космонімічний індивідуальний фрейм не дуже чітко ділиться на кола і містить значно менше індивідуального, ніж інші онімічні фрейми. Найбільше підстав для включення в перше коло мають *Місяць* і *Сонце*, а також, можливо, знаки Зодіаку (для тих, хто захоплюється астрологією). До другого кола космонімічного фрейму входять назви решти сузір'їв (тільки ті, що людина бачить і знає), а також назви планет. Третє коло складають усі космоніми, які знає людина і які не входять до першого й другого кіл. Четверте коло – коло невідомості [див.: 1, с. 225–227].

Перше коло індивідуального хрононімічного фрейму передбачає особисту участь у події. Друге коло – назви подій, що відбуваються за життя людини, але в яких вона участі не бере. Третє коло – назви подій, що відбувалися в минулому, до народження людини. Четверте коло – ті хрононіми, яких людина не знає [див.: 1, с. 227–228].

У перше коло індивідуального хремонімічного фрейму входять назви предметів для їх власників або людей, що присвятили багато часу, зусиль й думок предметам-носіям хремонімів, – вчених, колекціонерів, працівників музеїв та сховищ, водіїв транспортних засобів тощо. Друге коло включає людей, які мали нагоду особисто познайомитись, побачити носіїв відповідних хремонімів. У третє коло потрапляють хремоніми, про які людина чула, знає щось про них, але предметів, наділених цими хремонімами, не бачила, не знайомила з ними. Відповідно, хто не чув і не знає про їх існування, для того це сфера четвертого кола, що знаходиться за межами ментального лексикону [див.: 1, с. 229–231].

Ідеоніми першого кола – у свідомості авторів, виконавців, дослідників, а також щирих прихильників певних творів. У другому ідеонімічному колі знаходяться назви тих творів, які людина читала (бачила, чула) і які справили на неї таке враження, що запам'яталися. Третє коло складають ті назви творів, про які людина знає, чула, але з ними не знайомилася. Четверте коло фрейму знаходиться за межами ментального лексикону [див.: 1, с. 231–232].

Не заперечуючи в цілому подане О. Ю. Карпенко групування власних назв за їхніми ментальними особливостями, ми, однак,

пропонуємо розрізняти лише шість фреймів (вітонімний, топонімний, космонімний, прагматонімний, идеонімний та ергонімний); відкидаємо розмежування трьох скриптів (реального, віртуального та сакрального), оскільки така типологія ґрунтується не на функціональних засадах, а на реальності існування денотатів; натомість підтримуємо виділення трьох сфер побутування онімів – індивідуального, територіально-корпоративного і загальномовного; також пропонується збільшення кількості кіл, в яких функціонують пропріальні одиниці, до п'яти: домінувальне, активне, нейтральне, пасивне і потенційне. Як бачимо, така типологія частково переґукується із систематизацією словотвірних типів за їх продуктивністю та градацією онімів за їх поширеністю у мовному просторі, проте у цих випадках використовуються інші критерії для виокремлення певних різновидів власних назв [див.: 2; 3].

Таким чином, як компоненти активного словникового запасу розглядатимуться оніми, що входять до складу домінувального, активного і нейтрального (принаймні більшої його частини) кіл усіх шести онімних фреймів, а складниками пасивного словникового запасу можна вважати пропріальні одиниці, що належать до пасивного, потенційного і частково нейтрального кіл.

Таке твердження може бути конкретизоване шляхом встановлення співвідношення між окремими онімними фреймами, колами і сферами. Звичайно, це будуть найбільш загальні висновки, виведені на основі аналізу багатьох наукових праць, у яких зібрані дані щодо продуктивності різних типів пропріативів, а також результати власних спостережень, що засвідчують можливість проведення такого розшарування.

В індивідуальній сфері **домінувальне** коло складають:

серед **вітонімів** – антропоніми (імена, батьківства, прізвища, прізвиська рідних і друзів), зооніми (клички домашніх тварин), часто – міфоніми (передусім релігійніми – для віруючих людей);

із-поміж **топонімів** – насамперед територіоніми, ойкохороніми, ойконіми і частково гідроніми та ороніми, які утворюють те географічне середовище, в якому людина перебуває найчастіше ;

на нашу думку, **космоніми** переважно не утворюють домінувального кола;

епізодично в домінувальному колі фіксуються **прагматоніми**, зокрема окремі домоніми (найменування приміщень, де часто перебуває людина), хрематоніми (назви улюблених речей, на кшталт іграшок, колекційних предметів, нагород тощо) і товароніми (найменування товарів, які оточують мовця дома чи на роботі або які він регулярно купляє);

серед *ідеонімів* – певна частина артіонімів, бібліонімів, гемеронімів, поетонімів та артіфрагментонімів, що можуть бути кваліфіковані як улюблені;

окремі *ергоніми* (зокрема найменування організацій, з якими людина постійно контактує).

Активне коло в індивідуальній сфері утворюють:

з-поміж *вітонімів* – антропоніми (насамперед імена, батьківства, прізвища, прізвиська численних знайомих по роботі та відпочинку, з якими людина відносно часто контактує (слід відзначити, що в такій ролі переважно функціонують антропоформули), а також значна частина прецепторонімів, особливо регоніми, які неодноразово стають предметом розмови в колі сім'ї, друзів тощо), зооніми (переважно клички тварин, власниками яких є друзі або сусіди), окремі фітоніми та міфоніми;

з-поміж *топонімів* – значна частина територіонімів (насамперед адміністратонімів і ойкохоронімів) та ойконімів (астіонімів і комонімів), а також невелика кількість оронімів і гідронімів та окремі натурал-катастрофоніми (протягом нетривалого часу);

окремі *космоніми* (зокрема планетоніми і констелоніми);

серед *прагматонімів* – певна частина домонімів (найменування приміщень, де людина буває регулярно), хрематонімів, товаронімів і частково порейонімів, денотати яких періодично бачить мовець і з різних причин звертає на них свою увагу;

з-поміж *ідеонімів* – певна частина так званих „модних” артіонімів, бібліонімів, гемеронімів, поетонімів та артіфрагментонімів, а також окремі хрононіми (насамперед геортоніми), які відносно продуктивні у мовленні;

частина *ергонімів* (зокрема найменування організацій, з якими мовець часто має справу).

Нейтральне коло складають:

серед *вітонімів* – антропоніми (усі різновиди власних особових назв (в основному – як антропоформули), зокрема і псевдоніми, еттоніми, катойконіми, прецептороніми, латино-антропоніми, які епізодично використовуються у мовленні);

з-поміж *топонімів* – певна частина терронімів, гідронімів та натурал-катастрофонімів, які людина знає і фрагментарно використовує під час розмови;

серед *космонімів* – окремі космоорбітоніми (наприклад, галактиконіми, констелоніми, планетоніми, астроніми, сателітоніми тощо);

з-поміж *прагматонімів* – певна частина архітектуронімів, хрематонімів, порейонімів і товаронімів, які людині відомі і про яких вона у певній ситуації може висловити свою думку;

певна частина усіх різновидів **ідеонімів** (насамперед – бібліонімів, гемеронімів, поетонімів та артіфрагментонімів), які можуть стати об'єктом обговорення;

серед **ергонімів** – частина колективонімів, конфедераціонімів і пресулатонімів, з денотатами яких мовець певною мірою знайомий.

До **пасивного** кола в індивідуальній сфері переважно належать:

із-поміж **вітонімів** – значна частина імен, імен по батькові, прізвищ, прецепторонімів, рідше – прізвиськ, псевдонімів, етронімів, катойконімів, латино-антропонімів, які людина десь чула і знає, що це власні особові найменування;

серед **топонімів** – досить велика кількість власних географічних назв (передусім – територіонімів, ойконімів, оронімів, гідронімів, рідше – батіонімів та спелеонімів), інформацію про яких людина протягом свого життя отримала з різних джерел;

із-поміж **космонімів** – певна частина космоорбітонімів і окремі космопоніми (зокрема венероніми, марсоніми і селеноніми);

серед **прагматонімів** – значна частина архітектуронімів і товаронімів і окремі хрематоніми та порейоніми, які усвідомлюються людиною як найменування матеріальних об'єктів;

із-поміж **ідеонімів** – передусім бібліоніми, поетоніми та артіфрагментоніми, рідше – інші сектори ідеонімії;

певна частина **ергонімів**, які усвідомлюються мовцем саме як найменування колективів людей.

Як **потенційні**, в індивідуальній сфері можуть бути кваліфіковані практично усі різновиди власних назв, зокрема:

серед **вітонімів** – насамперед зооніми (по-перше, кількість їх надзвичайно велика; по-друге, мотиви номінації є одними із найбільш різнопланових; по-третє, рівень вивчення зоонімії і взагалі її „відомості” є надзвичайно низьким), фітоніми (будь-яка рослина може отримати найменування, яке, проте, переважно залишається невідомим для широкого загалу) і релігійоніми (зокрема власні назви, які презентують інші конфесії, ніж та, до якої людина має певне відношення), а також антропоніми (незнайомі імена, прізвища, прізвиська, псевдоніми, етроніми, катойконіми, латино-антропоніми, прецептороніми) та фабулосоніми (найменування невідомих читачеві або слухачеві міфічних персонажів), які не можуть бути ідентифіковані мовцем саме як пропріативи такого типу;

із-поміж **топонімів** – насамперед найменування невеликих географічних об'єктів (віонімів, ойкохоронімів, фіктоойконімів, оронімів, батіонімів, спелеонімів та інтрагідронімів), які невідомі абсолютній більшості мовців, проте можуть увійти в активний словниковий запас окремих із них;

серед *космонімів* – переважна більшість космопонімів, а також астеризмоніми, метеороніми, метеоритоніми, астероїдоніми, кометоніми і деякі інші різновиди найменувань космічних об'єктів, з якими може зустрітися людина, однак які поки що їй невідомі;

із-поміж *прагматонімів* – абсолютна більшість товаронімів і хрематонімів та переважна більшість порейонімів і архітектуронімів, денотати яких можуть бути пізнані людиною;

серед *поетонімів* – абсолютна більшість артіонімів, бібліонімів, гемеронімів, поетонімів і артіфрагментонімів та переважна більшість хрононімів;

із-поміж *ергонімів* – насамперед колективоніми і значна частина конфедераціонімів та пресулатонімів.

Безперечно, кількість власних назв, відомих людині, залежать від її віку, освіти, професії, місця проживання, захоплень і бажань та можливостей їх реалізації, контактів з іншими людьми і багатьох інших особливостей, якими вирізняється життя кожного індивіда. Тому в цілому визначити ті категорії пропріативів, які перебувають у складі активного чи пасивного словникового запасу, надзвичайно складно (для отримання об'єктивного висновку обов'язково потрібні детальне і тривале спілкування з конкретною людиною, анкетування, експеримент, аналіз результатів її діяльності, спілкування з рідними, друзями і колегами тощо).

Аналогічна ситуація і з територіально-корпоративною сферою побутування онімів, оскільки „професійна, суспільна, вікова, територіальна людська спільнота з прагматичних потреб, єдності зацікавлень і просто шляхом обміну інформацією веде до витворення колегіальних ментальних лексиконів” [1, с. 367].

Безумовно, проживання у місті чи селі, в горах, біля моря чи в лісі, робота в університеті, на заводі чи у банку, захоплення спортом, літературою чи мандрівками – усе це впливає на склад усіх кіл шести онімних фреймів, які фіксуються у певних колективах, створених на основі спільного проживання, роботи, відпочинку тощо.

Так, для селян домінувальними будуть пагогіми, для мешканців міста – урбаноніми, для тих, хто проживає в горах – ороніми, біля моря – літоніми, а в лісі – сільвоніми. Історики у першому колі фіксують хрононіми, філологи – бібліоніми, мистецтвознавці – артіоніми, діловоди – документоніми, а футболісти – командоніми. У колекціонерів до активного словникового запасу належать колекціоніми, у мандрівників – топоніми, а у фанатів кіно – фільмоніми та артіфрагментоніми. У кожному названому колективі домінувальними також будуть антропоніми, тобто власні назви їхніх членів.

Інші кола в корпоративно-територіальній сфері практично збігаються з тими, які визначені для індивідуальної сфери, і, знову ж таки, залежать від названих вище екстралінгвальних ознак.

Загальномова сфера теж має свої диференційні особливості, що проявляються не так, як у попередніх. Так, домінують коло складають власні назви, денотати яких переважно загальновідомі, і це будуть пропріативи, поширені як в Україні, так і в усьому світі (в основному антропоніми і макротопоніми; рідко – пресулатоніми, ідеоніми та прагматоніми). Активне коло складається зі значної частини антропонімів, топонімів, ідеонімів та ергонімів, окремих міфонімів, прагматонімів та космонімів. До складу нейтрального кола можна віднести певну частину антропонімів, міфонімів, мезотопонімів, космонімів та ергонімів, окремі прагматоніми, зооніми, фітоніми, досить велику кількість ідеонімів. Серед пасивного кола переважають прагматоніми, ідеоніми, ергоніми та мікротопоніми, денотати яких переважно знаходяться в Україні, а також певна частина вітонімів (зокрема зооніми і міфоніми) і космонімів. Звичайно, як потенційно можливі можуть бути кваліфіковані практично усі різновиди пропріальних одиниць, зокрема тих, денотати яких знаходяться поза межами України (насамперед – топоніми, ідеоніми, частково – прагматоніми та ергоніми, рідко – вітоніми та космоніми). Більш детальна градація вимагає проведення спеціальних досліджень, причому така типологія буде більш достовірною лише тоді, коли стосуватиметься не онімних полів або секторів, а окремих елементів або, принаймні, сегментів онімного простору.

Таким чином, власні назви можуть бути складником і активного словника (насамперед антропоніми, топоніми, частково ергоніми й ідеоніми), і пасивного (передусім космоніми, міфоніми, фітоніми, прагматоніми, частково – одиниці інших онімних полів і секторів). Більшу об'єктивність такій характеристиці забезпечує віднесення пропріальних одиниць до домінуючого, активного, нейтрального, пасивного або потенційного кіл, яке можливе на рівні індивідуальної, корпоративно-територіальної або загальномовної сфер (із цілковитою перевагою першої, яку найбільш реально виконати і яка є складником двох наступних).

Список використаної літератури

1. Карпенко О. Ю. Когнітивна ономастика як напрямок пізнання власних назв : дис. ... доктора філол. наук : 10.02.15 – загальне мовознавство / О. Ю. Карпенко. – Одеса, 2006. – 416 с.
2. Торчинський М. М. Структура онімного простору української мови. Частина II. Функціонування власних назв : монографія / М. М. Торчинський. – Хмельницький : ХНУ, 2009. – 454 с.

3. Торчинський М. М. Українська ономастика: навчальний посібник / М. М. Торчинський. – К. : Міленіум, 2010. – 138 с.

4. Українська мова: енциклопедія / редкол.: В. М. Русанівський (співголова), О. О. Тараненко (співголова), М. П. Зяблюк та ін. – К. : Вид-во „Українська енциклопедія” ім. М. П. Бажана, 2004. – 824 с.

Анотація

У статті аналізуються власні назви як складники активного чи пасивного словника. Пропонується компонентами активного словникового запасу вважати оніми, які входять до складу домінувального, активного і нейтрального (принаймні більшої його частини) кіл усіх шести онімних фреймів, а складниками пасивного словникового запасу – пропріальні одиниці, що належать до пасивного, потенційного і частково нейтрального кіл.

***Ключові слова:** власна назва, онім, пропріальна одиниця, активний словник, пасивний словник, фрейм, коло, скрипт, сфера.*

Аннотация

В статье анализируются имена собственные как составляющие части активного или пассивного словаря. Предлагается компонентами активного словаря считать онимы, входящие в состав доминирующего, активного и нейтрального (по крайней мере, большей его части) кругов всех шести онимных фреймов, а составными частями пассивного словарного запаса – пропріальные единицы, относящиеся к пассивному, потенциальному и частично нейтральному кругам.

***Ключевые слова:** имя собственное, оним, пропріальная единица, активный словарь, пассивный словарь, фрейм, круг, скрипт, сфера.*

Summary

In the article the names are analysed own as components of active or passive dictionary. It is suggested component of active dictionary to count onyms, entering in the complement of dominant, active and neutral (at least, to his greater part) circles all to six onyms frames, and by component parts of passive dictionary supply are proprial units, related to passive, potential and partly neutral circles.

***Key words:** the name is own, onym, proprial unit, active dictionary, passive dictionary, frame, circle, script, sphere.*

УДК 81.161.2'373.23(09)

Фандуль О. М.

ПРИЗВИЩА, УТВОРЕНІ ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНИМ СПОСОБОМ (НА МАТЕРІАЛІ ПРИЗВИЩ ЖИТЕЛІВ ХХ СТ. ВОЛОЧИСЬКОГО РАЙОНУ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ)